

Базовий компонент дошкільної освіти (державний стандарт)

Дитина у дошкільні роки

(Лист МОН від 06.11.2015
№ 1/11-16160

Дитина

(лист МОН країни №1/11-11178
Від 9.11. 2015р)

Українське дошкілля

(Лист МОН від 06.11.2015
№ 1/11-1616)

Впевнений старт

(наказ МОН молоді та спорту
України №604 від 21.05.2012р)

ДИТИНА. Програма виховання та навчання дітей від двох до семи років

(3-є видання, доопрацьоване та доповнене)

розробник: Київський університет ім. Б. Гринченка
(лист МОН України №1/11-11178 від 8 грудня 2010р.)

Мета програми

- забезпечення збалансованого розвитку дитини;**
- формування компетентності;**
- розвиток ціннісного ставлення до світу природи, культури, людей, до самої себе.**

Вікова періодизація програми "Дитина" **за роками життєдіяльності дитини:**

- **"Діти раннього віку" (від 2 до 3 років)**
- **"Наші малята" (3-4 роки)**
- **"Дослідники-чомусики" (4-5 років)**
- **"Наші старші діти" (5-6/7 років)**

Тематичні підрозділи програми

- **Зростаємо дужими (збереження та зміцнення здоров'я дитини, виховання фізичної культури).**
- **Мова рідна, слово рідне (навчання мови, мовленнєвий розвиток, мовленнєве виховання)**
"Навчаємо елементів грамоти" (старша група)
Варіант А Б (укр. мова для ДНЗ з рос. мовою навчання)
- **Художня література.**
- **Дитина у довкіллі.**
- **Віконечко у природу.**
- **Математична скарбничка.**
- **Чарівні фарби і талановиті пальчики.**
- **Граючись зростаємо.**
- **Привчаємося працювати.**
- **Подорож у світ англійської мови (старша група).**
- **Гуртки (старша група).**

Структура розділу (вікової групи)

- **Загальні уваги** (*особливості фізичного та психічного розвитку, завдання освітньої роботи, критерії успішної роботи вихователя, організація життєдіяльності*
Орієнтовний розподіл часу на процеси життєдіяльності дітей).
- **Тематичні підрозділи.**
- **Діти, які потребують особливої уваги вихователів та батьків.**
- **Діти з особливими освітніми потребами.**
- **Прилучаємо до музичної скарбниці** (завдання музично-естетичного розвитку, зміст музично-педагогічної роботи, показники успішного музично-естетичного розвитку дитини)

Структура тематичного підрозділу

- Освітні завдання
- Умови успішної педагогічної роботи
- Зміст педагогічної роботи
- У родинному колі
 - Показники

**Показники
успішного розвитку
дитини(2-5 років)**

**Показники
компетентності
дитини
(6-7 років)**

Програма “Дитина у дошкільні роки”

(комплексна додаткова освітня програма)

розробник: Запорізька обласна академія післядипломної педагогічної освіти (лист МОН України №1/11-11178 від 8 грудня 2010р)

Мета – забезпечити повноцінний фізичний, соціальний, пізнавальний та естетичний **розвиток дитини** дошкільного віку, полегшити входження у Всесвіт і розвинути її внутрішні сили та духовний потенціал.

Основні завдання програми:

- озброєння дитини наукою життя;
- формування базисних характеристик (*компетентність, креативність, ініціативність, довільність, самостійність, відповідальність, безпека та незалежність поведінки, самосвідомість, здатність до самооцінки*);
- забезпечення однакових стартових можливостей для дітей старшого дошкільного віку;
- створення єдиного освітнього середовища, що сприяє перспективності та наступності між дошкільним закладом та початковою школою.

Вікова періодизація програми “ Дитина у дошкільні роки ”

Раннє дитинство
(від народження до 3-х років)

“Маляточко”

Ранній вік (від народження до 1-го року)

Переддошкільний вік:

- 2-й рік життя;
- 3-й вік життя.

Дошкільне дитинство
(від 3-х до 6 (7) років)

“Крок до самостійності”
(молодший вік 4-й р. життя)

“Подорож у довкілля”
(середній вік 5-й р. життя)

“Стежинки у Всесвіт”
(старший вік:
- 5-й рік життя;
- 6-й рік життя)

Зміст програми систематизовано за розділами:

- **Фізичний розвиток. Здоровий малюк"**
- **Розвиток особистості**
- **Пізнавальний розвиток**
- **Естетичний розвиток**

Зміст програми “Дитина у дошкільні роки” систематизовано за розділами:

Фізичний розвиток. Здоровий малюк
(формування системи знань про здоровий спосіб життя, виховання потреби у фізичному самовдосконаленні)

- **Фізичний розвиток** (образ тіла, розвиток і живлення організму, гігієна тіла, загартування, здоров'я і хвороба, розвиток рухової активності, фізична витривалість);
- **Гендерна соціалізація:**
 - привласнення дошкільником прийнятих моделей чоловічої та жіночої поведінки, відносин, норм, цінностей та гендерних стереотипів;
 - вплив суспільства, соціального середовища на індивіда з метою прищеплення йому певних правил і стандартів поведінки, соціально прийнятих для жінок та чоловіків.
- **Основи безпеки життєдіяльності** (старший вік)

Розвиток особистості

(соціальна компетентність дитини: необхідність сприймати себе у контексті відносин з іншими, у розвиненій потребі контактів з однолітками і дорослими, соціальних мотивів спільної діяльності, регуляції поведінки та діяльності, моральних почуттів)

- **Ігрова діяльність**
- **Мовленнєва діяльність, мовленнєве спілкування, розвиток мовлення**
- **Пропедевтичний курс навчання грамоти**
- **Риторика** (варіативна частина)
- **Художньо-мовленнєва діяльність**
- **Підготовка руки дитини до письма** (старший вік)
- **Навчання другої мови (російської)** (старший вік)
- **Навчання іноземної мови** (старший вік)
- **Соціалізація** (спілкування. емоції, самопізнання)
- **Формування оцінно-контрольних дій** (самооцінка)
- **Розвиток духовного потенціалу дитини** (правила поведінки; святкування християнських свят, культура -вар. компонент)

Розвиток пізнавальної сфери (розвиток пізнавальних здібностей: сенсорних, інтелектуальних, творчих; словесно-логічного мислення, вміння користуватися основними логічними прийомами й операціями, формування навичок наочного моделювання)

- *Введення у світ кількості, логіки простору та часу.*
- *Конструювання.*
- *Економічна освіта (варіативна частина) (старший вік)*
- *Комп'ютер у дошкільному навчальному закладі (варіативна складова) (старший вік)*
- *Ознайомлення з предметним довкіллям.*
- *Екологічна освіта. Вступ до природознавства.*
- *Елементарні історико-географічні уявлення (варіативна частина).*

Естетичний розвиток дитини

(формування естетичного ставлення до світу та художнього розвитку дитини: музичних, літературних, образотворчих здібностей)

- ***Світ мистецтва.***
- ***Театральне мистецтво.***
- ***Образотворча діяльність***
- ***Музика.***
- ***Свята та розваги.***

Структура розділів програми

Психолого-педагогічна характеристика дитини

(провідна діяльність; кількісні та якісні показники рівня розвитку пізнавальних емоційних і вольових процесів; новоутворення кожного віку; сензитивні періоди формування психічних процесів, особистих властивостей).

Створення фонду "Хочу"

(визначає завдання, що стоять перед вихователем, щодо розвитку, навчання та виховання кожної дитини)

Створення фонду "Можу"

(окреслює межі використання дитиною набутих знань у житті)

**Показники компетенції
дитини**

Програма розвитку дитини дошкільного віку “Українське дошкілля” (комплексна регіональна)

рекомендовано МОН молоді та спорту лист від 09. 12.2011р. №1/11-11601)

- **Мета** програми – розширити змістовний компонент роботи з дітьми від двох до шести років, розкриваючи етичні, історичні та соціокультурні особливості **Західного регіону.**

Напрями роботи з дітьми:

- фізичний
- соціально-моральний
- пізнавальний
- мовленнєвий
- художньо-естетичний
- Креативний

Вікова періодизація – паспортний вік

Уніфікована структура програми:

- **Психологічна характеристика дитини**
- **Співпраця зі сім'єю**
- **Фізичний розвиток** (фіз. навички та вміння, основи здоров'я, безпека життєдіяльності)
- **Соціально-моральний розвиток** (духовне виховання, формування почуття гумору, основи правової культури)
- **Пізнавальний розвиток** (ознайомлення із довкіллям, із природою, народознавство, логіко-математичний розвиток, основи економічної культури (сер., старш. вік))
- **Мовленнєвий розвиток** (мовленнєвий етикет, навчання елементів грамоти, підготовка до навчання письма (сер., старш. вік))
- **Художньо-естетичний розвиток** (худ література, образ. діяльн., музична діяльн.)
- **Креативний розвиток** (конструктивна, театралізована діяльн.)
- **Ігрова діяльність**
- **Статева ідентифікація та диференціація**
- **Трудова діяльність**
- **Показники компетентності дитини**

Регіональний компонент програми

Ознайомлення з природою: водойми, ґрунт, корисні копалини, тварини, рослини, природоохоронна діяльність (... в Україні, зокрема у Західному регіоні... в тому числі у Західній Україні)

Рідний край (переважно Україна, а не Галичина)

Народознавство: предмети побуту, національний одяг, страви, народні промисли, звичаї, традиції, святкування релігійних свят тощо (... в Україні та Західному регіоні)

Перелік музичного репертуару та художніх творів
(орієнтовний)

Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку "Впевнений старт"

(затверджено МОН молоді та спорту України наказ №604 від 21.05.2012)

Програма спрямована на надання дошкільної освіти дітям, що охоплені такими формами освіти як:

- створені групи повного чи короткотривалого перебування;
- сезонні ДНЗ або групи;
- групи підготовки до школи при ЗОШ та позашкільних закладах;
- соціально-педагогічний патронат.

Структура програми “Впевнений старт”

Характеристика психологічного віку

Загальні освітні завдання

Програмовий зміст упорядковано за такими розділами:

- **Фізичний розвиток** (охорона життя та зміцнення здоров'я, основи здорового способу життя та безпека життєдіяльності, розвиток рухової активності).
- **Пізнавальний розвиток** (загально-пізнавальний, логіко-математичний розвиток).
- **Мовленнєвий розвиток.**
- **Художньо-естетичний розвиток** (образотворча, музична, театралізована).
- **Ігрова діяльність.**
- **Трудова діяльність.**

Уніфікована структура розділу програми:

- Освітні завдання
- Зміст
- Поради батькам
- Показники розвитку (показники володіння навичками та вміннями)

Основні умови успішного виконання програми:

- високий рівень загальної культури та професійної підготовки педагогів;
- наповнюваність груп не перевищує встановлених нормативів;
- творчий вихователь, що вносить корективи у програму, використовує найефективніші методи та прийоми;
- забезпечується достатня матеріальна база освітнього процесу;
- наявні зв'язки сімейного та громадського виховання.